

Torek, 24. marca 2009

Študij umetnosti v Evropski uniji

P6_TA(2009)0153

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 24. marca 2009 o študiju umetnosti v Evropski uniji (2008/2226(INI))

(2010/C 117 E/04)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 149 in 151 Pogodbe ES,
  - ob upoštevanju Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta 2006/962/ES z dne 18. decembra 2006 o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje ⁽¹⁾,
  - ob upoštevanju Odločbe št. 1350/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o Evropskem letu ustvarjalnosti in inovacij (2009) ⁽²⁾,
  - ob upoštevanju sklepov Sveta z dne 24. in 25. maja 2007 v zvezi s prispevanjem kulturne in ustvarjalne industrije k uresničevanju lizbonskih ciljev ter z dne 21. in 22. maja 2008,
  - ob upoštevanju skupnega poročila Sveta in Komisije o napredku pri izvajanju delovnega programa Izobraževanje in usposabljanje 2010 za leto 2008 – Vseživljenjsko učenje za znanje, ustvarjalnost in inovacije ⁽³⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. junija 2007 o socialnem statusu umetnikov ⁽⁴⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o evropski kulturni agendi v času globalizacije ⁽⁵⁾,
  - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. aprila 2008 o kulturnih industrijah v Evropi ⁽⁶⁾,
  - ob upoštevanju priporočil Unescove Konvencije o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov z dne 20. oktobra 2005,
  - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
  - ob upoštevanju poročila Odbora za kulturo in izobraževanje (A6-0093/2009),
- A. ker mora Evropska unija z izražanjem svojega gesla „Združena v raznolikosti“ priznavati svojo skupno zgodovino, kar lahko stori na podlagi evropske zgodovine umetnosti zaradi njene resnične univerzalnosti,
- B. ker bi morale šole znova postati glavni kraj za demokratizacijo dostopa do kulture,
- C. ker je izobraževanje o umetnosti in kulturi, kamor sodi tudi izobraževanje z vizualnega področja, bistven del izobraževalnih sistemov držav članic,

⁽¹⁾ UL L 394, 30.12.2006, str. 10.

⁽²⁾ UL L 348, 24.12.2008, str. 115.

⁽³⁾ UL C 86, 5.4.2008, str. 1.

⁽⁴⁾ UL C 125 E, 22.5.2008, str. 223.

⁽⁵⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0124.

⁽⁶⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0123.

Torek, 24. marca 2009

- D. ker je izobraževanje o umetnosti in kulturi bistven del izobraževanja otrok in mladih, saj prispeva k razvoju svobodne volje, rahločutnosti in odprtosti v odnosu do drugih; ker je to ključno vprašanje pri enakih možnostih in osnovni pogoj za resnično demokratizacijo dostopa do kulture,
  - E. ker je za izpolnitev izziva demokratizacije dostopa do kulture nujno treba spodbujati občutek za umetnost na vseh ravneh in za vse starosti, da bi priznali pomen skupinskih in ljubiteljskih umetniških dejavnosti in spodbujali dostopnost izobraževanja o umetnosti,
  - F. ker države članice zaradi gospodarskih razlogov na žalost vse prepogosto omejujejo prostor, ki ga ima umetnost v splošni izobraževalni politiki,
  - G. ker je umetnostno izobraževanje temelj strokovnega usposabljanja na področju umetnosti, spodbuja ustvarjalnost, fizični in intelektualni razvoj na tem področju ter s tem omogoča tesnejšo in plodnejšo povezavo med izobraževanjem, kulturo in umetnostjo,
  - H. ker šole in centri za umetnostno in likovno izobraževanje pomagajo razvijati filozofije, ustvarjati nove umetniške sloge in gibanja ter odpirajo nove kulturne svetove, kar krepi podobo Evropske unije v svetu,
  - I. ker je usposabljanje zelo pomembno za uspeh delavcev v umetniškem in ustvarjalnem sektorju,
  - J. ker umetnostni študiji, ki se poleg razvoja talenta osredotočajo tudi na razvoj poklica in kariere, od učečega zahtevajo solidno kulturno razgledanost, kakršno je mogoče pridobiti samo z večdisciplinarnim in sistematičnim usposabljanjem, ki povečuje možnosti za vključevanje na trg dela v tem sektorju, s tem da zagotavlja splošno razgledanost, raziskovalno metodologijo, podjetniške sposobnosti in poslovno znanje ter sposobnosti za različna področja dejavnosti, ki so pomembna v sodobni umetnosti,
  - K. ker gospodarski potencial in možnosti zaposlovanja, ki jih nudijo družbe s področja ustvarjalne, kulturne in umetnostne industrije v Evropski uniji, v veliki meri vplivajo na razvoj umetniškega sektorja,
  - L. ker se je zaradi tehnološke revolucije povečala konkurenčnost v državah in med njimi, intelektualne sposobnosti pa zaradi tega zasedajo prednostno mesto v okviru lizbonske strategije,
  - M. ker hitre in nenehne spremembe v naših družbah zahtevajo večjo prilagodljivost, prožnost, ustvarjalnost, inovativnost in komunikacijo med ljudmi na delovnem področju in ker je treba te sposobnosti spodbujati v šolskih sistemih in sistemih usposabljanja držav članic, tudi v skladu s cilji omenjenega programa Izobraževanje in usposabljanje 2010,
  - N. ker je treba upoštevati, da obstajajo velike razlike v modelih umetnostnega izobraževanja v različnih državah članicah,
  - O. ker je treba upoštevati, da je zaradi globalizacije in večje mobilnosti državljanov ter več zaporednih širitev Evropske unije izobraževanje na področju kulture in kulturne raznolikosti pomemben dejavnik za ohranjanje identitete in spodbujanje medkulturnega in medverskega razumevanja; ker je treba cilje evropskega leta medkulturnega dialoga – dvigovanje kulturne ozaveščenosti in spodbujanje kulture – ohraniti po letu 2008,
1. meni, da bi morale biti umetnostno izobraževanje obvezen sestavni del izobraževalnih programov na vseh stopnjah šolanja, da bi spodbujali demokratizacijo dostopa do kulture;

Torek, 24. marca 2009

2. poudarja, da bi morali tako učni programi in programi poklicnega usposabljanja kot programi vseživljenjskega učenja vsebovati predmete, ki bi spodbujali razvoj ustvarjalnosti v vseh starostih kot del procesa vseživljenjskega učenja;
3. poudarja, da je eden od ciljev izobraževanja o umetnosti in kulturi prispevati k državljski vzgoji ter da je ena od njegovih vlog okrepiti sposobnost razmišljanja in prispevati k osebnemu razvoju v intelektualnem, čustvenem in fizičnem smislu;
4. priznava vlogo, ki jo ima umetnost v okviru Evropskega leta ustvarjalnosti in inovativnosti 2009, saj pomembno prispeva k inovacijam v družbi in gospodarstvu;
5. poziva Svet in države članice, naj svojo pozornost usmerijo na vlogo evropske kulture in njene raznolikosti kot dejavnika povezovanja in na pomen izobraževanja na področju umetnosti in kulture na evropski ravni, vključno z varovanjem tradicionalnih kulturnih vrednot v različnih regijah;
6. ugotavlja, da je iz dneva v dan več študentov umetnostnih smeri zainteresiranih za študij v drugih državah članicah, in zato poziva države članice, naj uskladijo svoje politike na področju umetnostnega izobraževanja na ravni Evropske unije, izmenjajo najboljše prakse ter povečajo mobilnost učencev in učiteljev na tem področju;
7. predlaga izboljšanje mobilnosti delavcev v umetniškem sektorju s pomočjo večjega poudarka na priznavanju kvalifikacij; to bi bilo treba storiti s spodbujanjem zavodov za poklicno usposabljanje in delodajalcev k uporabi evropskega ogrodja kvalifikacij, zato da bi lahko sposobnosti in kvalifikacije v sektorju primerjali na evropski ravni;
8. v zvezi s tem poziva Komisijo, naj v sodelovanju z državami članicami vzpostavi okvir mobilnosti za Evropejce, ki se ukvarjajo z umetniško in ustvarjalno dejavnostjo, s posebnim poudarkom na mobilnosti mladih umetnikov in študentov umetnosti;
9. čeprav priznava, da so za to pristojne države članice, meni, da bi bilo treba politike umetnostnega izobraževanja usklajevati na ravni EU, še zlasti kar zadeva:
  - opredelitev narave, vsebine in trajanja umetnostnih študijev, namenjenih različnim „javnostim“,
  - povezavo med umetnostnim izobraževanjem, ustvarjalnostjo in inovativnostjo,
  - učinkovitost politik umetnostnega izobraževanja z vidika njegovega družbenogospodarskega učinka,
  - doseganje ravnovesja med teoretičnim študijem in praktičnim uvajanjem, da umetnostno izobraževanje ne bi bilo abstraktno,
  - izvajanje in razvoj metod in strategij umetnostnega izobraževanja v skladu z zahtevami informacijske družbe,
  - usposabljanje specializiranih učiteljev in „umetnostnih inženirjev“ novih medijev vzporedno z usposabljanjem specializiranih učiteljev;
10. poziva Komisijo, Svet in države članice, naj:
  - priznajo pomen spodbujanja umetnostnega izobraževanja in ustvarjalnosti v kontekstu na znanju temelječega gospodarstva v skladu z lizbonsko strategijo,

Torek, 24. marca 2009

- opredelijo vlogo umetnostnega izobraževanja kot osnovnega pedagoškega orodja za vrednotenje kulture v globaliziranem in večkulturnem svetu,
  - vzpostavijo skupne strategije za spodbujanje politik za umetnostno izobraževanje in usposabljanje specializiranega učnega osebja na tem področju,
  - priznajo pomembno vlogo umetnikov v družbi in potrebo po določitvi specifičnih veščin za umetnostno izobraževanje v izobraževalnem procesu,
  - spodbujajo nacionalne predstavnike v nedavno ustanovljeni delovni skupini za izobraževanje in kulturo v okviru odprte metode usklajevanja za kulturo, da bi razpravljali o umetnosti v različnih izobraževalnih kontekstih (formalnem, neformalnem in priložnostnem) in na vseh stopnjah izobraževanja (od predšolske stopnje do poklicnega usposabljanja v višjem izobraževanju o umetnosti ter naprej) in o potrebnem usposabljanju specializiranih učiteljev,
  - spodbujajo nacionalne predstavnike v delovnih skupinah o kulturni industriji v okviru odprte metode usklajevanja, naj kot osrednjo temo obravnavajo poklicno usposabljanje in stalen poklicni razvoj umetnikov, upravljavcev, učiteljev, povezovalcev in drugih delavcev v kulturnem sektorju,
  - povabijo ustrezne zainteresirane strani v civilni družbi, da delijo svoje znanje in izkušnje na tem področju v zvezi s postopkom, ki poteka v okviru odprte metode usklajevanja,
  - izboljšajo dostopnost poklicnega usposabljanja v umetniškem sektorju s priznavanjem višje umetnostne izobrazbe na vseh treh ravneh, kot je bilo začrtano v Bolonjski deklaraciji (diploma, magisterij, doktorat), in s tem povečajo tudi mobilnost umetnikov v EU,
  - uvedejo posebno ureditev za spodbujanje umetnostnega izobraževanja v kontekstu večletnega programa o kulturi,
  - priznajo pomen skupinskih in ljubiteljskih umetnostnih dejavnosti;
11. vztraja, da bi morali biti v pouk umetnostne zgodovine vključeni tudi pogovori z umetniki in obiski kulturnih krajev, da bi pri učencih spodbudili radovednost in izzvali razmislek;
12. poudarja pomen uporabe sredstev, ki jih nudijo nove komunikacijske in informacijske tehnologije ter internet, kot načinov sodobnega, novim časom prilagojenega poučevanja, pri vključevanju umetnostne razsežnosti v šolske učne programe;
13. v zvezi s tem poudarja bistven prispevek projektov, kot je evropska digitalna knjižnica Europeana;
14. priporoča razvoj evropskega portala za umetnostno in kulturno izobraževanje ter vključitev umetnostnega izobraževanja v izobraževalne programe držav članic, da bi se tako zagotovila razvoj in spodbujanje evropskega kulturnega modela, ki je še posebej cenjen na mednarodni ravni;
15. poziva Svet, Komisijo in države članice, naj spremljajo napredek pri uvajanju umetnostnega izobraževanja v šolske učne programe; predvsem Komisiji priporoča, naj spodbuja izvedbo raziskav, potrebnih za pridobitev zanesljivih informacij o učinku tega poučevanja na stopnjo izobrazbe in znanje študentov v Evropski uniji;
16. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.
-